

Sprawozdania

OBCHODY NARODOWEGO DNIA ŻYCIA I DNIA ŚWIĘTOŚCI ŻYCIA
NA KATOLICKIM UNIWERSYTECIE LUBELSKIM JANA PAWŁA II
(Lublin, 24 marca 2014)

W encyklice „*Evangelium vitae* o wartości i nienaruszalności życia ludzkiego” Jan Paweł II zwraca uwagę na potrzebę wystawiania i głoszenia Ewangelii życia. Podkreśla też wyrażaną w różnych krajach i kulturach „radość z narodzin nowego życia, poszanowanie i wolę obrony każdego ludzkiego istnienia, troskę o cierpiącego i potrzebującego, bliskość z człowiekiem starym i umierającym, współczucie w żałobie, nadzieję i pragnienie nieśmiertelności”¹. W 85. numerze tejże encykliki, wydanej 25 marca 1995 roku, papież – odwołując się do sugestii kardynałów zgromadzonych na Konsystorzu w 1991 roku – zaproponował, „aby corocznie w każdym kraju obchodzono Dzień Życia”. W odpowiedzi na to wezwanie Episkopat Polski w 1998 roku ustanowił każdy 25 marca Dniem Świętości Życia, a w 2004 roku na mocy ustawy sejmowej uznano każdy 24 marca za Narodowy Dzień Życia.

Tematyka ochrony życia była obecna na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (dalej KUL-u) zwłaszcza dzięki konferencjom organizowanym przez ks. prof. Tadeusza Stycznia będącego adiunktem ks. arcybiskupa profesora Karola Wojtyły, a od 1978 roku jego następcą na stanowisku kierownika Katedry Etyki. Ksiądz prof. Tadeusz Styczeń poruszał zagadnienia *pro-life* również w pisanych bądź redagowanych przez siebie publikacjach. Należą do nich m.in. książki: *Dar ludzkiego życia. Humanae vitae donum* (Lublin 1991), *Nienarodzony miarą demokracji* (Lublin 1991), *Urodziłeś się, by kochać* (Lublin 1993). Kontynuacja tego dzieła poprzez włączenie się KUL-u w obchody Narodowego Dnia Życia i Dnia Świętości Życia została mi powierzona w następstwie pisma skierowanego do rektora KUL-u przez prezesa Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia dr. inż. Antoniego Ziębę. Pierwsze spotkanie tego typu zorganizowane przeze mnie i pracującą pod moim kierunkiem grupę studentów odbyło się 24 marca 2010 roku w Collegium Joannis Pauli II. Objęło ono:

– projekcję filmów *pro-life*;

---

¹ Jan Paweł II, Encyklika *Evangelium vitae*, O wartości i nienaruszalności życia ludzkiego (25 III 1995). AAS 87(1995) s. 401-522, nr 85.

- wykonanie utworów muzycznych poświęconych tej tematyce przez zespół wokально-instrumentalny gromadzący studentów nauk o rodzinie i teologii KUL-u;
- wygłoszenie komunikatu z badań, jakie prowadziłam wśród kobiet przerywających ciążę oraz nauczycieli i uczniów ustosunkowujących się do zagadnienia aborcji;
- przedstawioną przez ówczesnego dyrektora Instytutu ks. prof. Mariana Stepulaka promocję książki *Małżeństwo i rodzina wobec aborcji*;
- zorganizowanie wystawy w obronie życia ludzkiego;
- nabożeństwo związane z duchową adopcją dziecka poczętego oraz włączenie się w organizowany przez Duszpasterstwo Młodzieży Archidiecezji Lubelskiej *Marsz Dla Życia* wiodący od znajdującego się na dziedzińcu KUL-u pomnika Jana Pawła II i pry-masa Stefana Wyszyńskiego do archikatedry lubelskiej.

W kolejnych latach, oprócz udziału w marszu dla życia i nabożeństwie duchowej adopcji dziecka poczętego, rozbudowane zostały, związane z tematem ochrony życia, konferencje. Jak przedstawiałam we wstępie pracy zbiorowej *Życie czy śmierć? Ochrona życia w Europie Środkowo-Wschodniej*

W roku 2011 pracownicy dwóch katedr: Psychofizjologii Małżeństwa i Rodziny – kierowanej przez dr hab. Urszulę Dudziak i Teologii Prawosławnej – kierowanej przez dr hab. Krzysztofa Leśniewskiego profesora KUL przygotowali konferencję poświęconą tematu: *Dziecko, potrzeby, patologie i konkretna pomoc we współczesnym świecie*. Wygłoszone wówczas referaty dotyczyły: potrzeb i zagrożeń rozwojowych dzieci XXI wieku; pomocy dzieciom, ofiarom wojny, strachu i biedy w świecie; terapii duchowej dla dzieci; formom pomocy w środowiskach patologicznych, działalności Terapeutycznego Ośrodka Miłości prowadzonego przez s. dr Lidę Czurak. Wystąpienia zakończyła projekcja filmów „Dzieci ulicy” i „Zniewoleni”. Filmy unaocznily doświadczaną biedę nie tylko w sensie materialnym, ale również moralnym związaną z prostytutką, narkomanią, okultyzmem współczesnych młodych ludzi. Od 21 marca do 1 kwietnia w patio Collegium Norwidianum oglądano opracowaną przez Fundację Anny Walczyk wystawę prac plastycznych dzieci z Boliwii, Rwandy, Kamerunu, Sudanu, Zambii, Konga, Izraela, Syberii, Białorusi, Azerbejdżanu pod tytułem „Mój dom”. Szczególne poruszenie wywołało wyobrażenie domu ukazane poprzez rysunki dzieci mieszkających na terenach tocących się działań wojennych. Inne, doświadczające ogromnej biedy dziecko narysowało... for-
tepiant, stanowiący bardziej przedmiot jego marzeń niż realnej rzeczywistości.

Z okazji Narodowego Dnia Życia i Dnia Świętości Życia w roku 2012 pracownicy Katedry Psychofizjologii Małżeństwa i Rodziny (dr hab. Urszula Dudziak i mgr Julia Sak) wraz ze studentami nauk o rodzinie i teologii KUL zorganizowali Międzynarodową Konferencję Naukową o wyborach związanych z życiem lub śmiercią. Otrzymała się ona 19 marca, gromadząc słuchaczy z całej Polski i z zagranicy. Oprócz prelegentów z Lublina przybyli przedstawiciele Krakowa, Kowna, Dyneburga, a także osoby pochodzące z Ukrainy i Polki, które przez pewien czas mieszkały na Słowacji. Dzięki ich wystąpieniom możliwe stało się dokonywanie porównań w zakresie służby życiu realizowanej w różnych krajach. A także dzielenie doświadczanymi problemami i udzielanie wzajemnego wsparcia. Głównym przesłaniem konferencji były słowa z księgi Powtórzonego Prawa: „[...] kładę przed wami życie i śmierć, błogosławieństwo i przekleństwo. Wybierajcie więc życie, abyście żyli wy i wasze potomstwo” (Pwt 30, 19). Po ukazaniu teoretycznych fundamentów troski o życie w ujęciu medycyny, bioetyki, psychologii i teologii, przedstawiano praktyczne formy działań na rzecz ochrony życia od poczęcia, aż po

śmierć. Mówiono o przejawach lekceważenia i zabijania człowieka w embrionalnej fazie rozwoju. Mówiono też o oknach życia i trosce o umierające dzieci w Lubelskim Hospicjum Małego Księcia. Konferencję rozpoczynał wybitny znawca problemów bioetycznych bp prof. dr hab. Józef Wróbel mówiący o zapłodnieniu *in vitro* i naprotechnologii, a kończył założyciel i prezes dziecięcego hospicjum o. dr Filip Buczyński ukazujący formy troski o dzieci terminalnie chore przechodzące na drugą stronę życia².

Przedstawiane treści spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników konferencji gromadzącej około 400 osób, a także przedstawicieli środków społecznego przekazu, którzy zamieścili pozytywne informacje o jej przebiegu oraz wywiady z prelegentami w prasie, radiu i telewizji. Na szczególną wdzięczność zasłużyli społecznie pracujący studenci i Fundacja Rozwoju KUL-u pomagająca w pokryciu kosztów podróży zagranicznych prelegentów.

Tematyka konferencji zorganizowanej przez Katedrę Psychofizjologii Małżeństwa i Rodziny przy współpracy Fundacji Rozwoju KUL-u w dniu 25 marca 2013 roku dotyczyła ochrony życia i zdrowia dziecka w okresie prekonceptyjnym, pre- i postnatalnym. Informację o tej konferencji zawarto na plakatach przedstawiających wykonane aparaturą USG zdjęcie dziecka w okresie prenatalnym, zdjęcie niemowlęcia, dziecka kilkuletniego i zaproszonych prelegentów, którzy przecież też kiedyś byli dziećmi. Takie zestawienie zobrazowało istotną prawdę o początkach i rozwoju człowieka. Zastosowana forma graficzna przyciągała uwagę i miała szansę trafić zarówno do umysłów, jak i serc oglądających osób. Przybyłych do Auli im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego powitał i w konferencję wprowadził teolog moralista o. prof. dr hab. Andrzej Derdziuk, prof. KUL prorektor do spraw Nauki i Rozwoju. Konwencją konferencji było wskazywanie na potrzebę ochrony dziecka przed: laboratoryjną produkcją, jaka dokonuje się w ramach zapłodnienia *in vitro*, nieodpowiedzialnością prokreacyjną rodziców, zabijaniem w łonach matek poprzez przerywanie ciąży, alkoholowym zespołem płodowym, przemocą seksualną, ateizacją, deprawacyjną edukacją seksualną. W ten sposób zwrócono uwagę na liczne zagrożenia czyhające na dziecko przed poczęciem, przed urodzeniem i w okresie postnatalnego rozwoju. Uwrażliwiono uczestników konferencji na potrzebę ochrony dzieci, które z racji swej niedojrzałości i nieporadności same bronić się nie mogą. Wskazano również sposoby podejmowania i realizacji tej ochrony. Autorami referatów byli lekarze: Tadeusz Wasilewski i Anna Dudziak-Kaczyńska, psycholog prof. Maria Ryś i Urszula Dudziak, oddany obronie życia dr inż. Antoni Zięba, którego wystąpienie nagrane na płytę dołączono do materiałów konferencyjnych, mgr nauk o rodzinie Yuliya Świdarska (z Ukrainy), ksiądz mgr lic. Andris Ševels (z Łotwy) i socjolog Gabriele Kuby z Niemiec, której wykład poznano z wyświetlonego filmu DVD. Oprócz sesji plenarnej miała miejsce sesja postrowa, w ramach której przedstawiono następujące plakaty:

1. *Moralnie dopuszczalne i niedopuszczalne metody planowania rodziny* – Agata Szcześniak, Agnieszka Grzelak (INoRiPS KUL)

---

² *Życie czy śmierć? Ochrona życia w Europie Środkowo-Wschodniej*, red. U. Dudziak, J. Jęczeń, Lublin 2013, s. 8-9.

2. *Sprzeciw wobec zapłodnienia in vitro* – dr hab. Urszula Dudziak, Marlena Pakuła, Krystian Skowronek (INoRiPS KUL)
  3. *Profilaktyka niepłodności* – Anna i Ewelina Galant (INoRiPS KUL)
  4. *Skutki nieuwzględniania prawa dziecka jako powierzchowne zrozumienie wymiary osobowości genetycznej* – dr Danielu Serapinas (Uniwersytet Medyczny – Kowno – Litwa)
  5. *Duchowa adopcja dziecka poczętego* – Małgorzata Nowocień (INoRiPS KUL)
  6. *Modlitwy w intencji dziecka poczętego* – Monika Guzewicz, Agnieszka Koteczka (MISH, Instytut Pedagogiki KUL)
  7. *Miłość nigdy nie ustaje... wartości miłości rodzicielskiej w okresie prenatalnym* – Agnieszka Kaźmierczak (INoRiPS KUL)
  8. *Ochrona życia ludzkiego w fazie prenatalnej – opinia lekarzy „X” okręgu Litwy* – ks. dr hab. Andrus Narbekovas, dr Birutė Obelenienė (Uniwersytet Witolda Wielkiego Kowno – Litwa)
  9. *Katolicyzm wobec aborcji* – dr hab. Urszula Dudziak, mgr Julia Sak (INoRiPS KUL)
  10. *Realia białoruskie w obronie życia i rodziny* – mgr Julia Sak (INoRiPS KUL), Witalij Bułyga (Kolegium Katechetyczne – Baranowicze – Białoruś)
  11. *Seksualne ryzykowne zachowania dziewcząt i kobiet – studium porównawcze dwóch pokoleń* – dr hab. Mariusz Jędrzejko (Mazowieckie Centrum Profilaktyki Uzależnień, Wyższa Szkoła w Dąbrowie Górniczej)
  12. *Jak uchronić dzieci przed biedą?* – ks. dr Józef Młyński (UKSW – Warszawa i UPJPII – Kraków)
  13. *Ochrona prawa do godnego życia w rodzinie warunkiem demokratyzacji życia społecznego w państwie* – ks. dr hab. Jerzy Koperek (INoRiPS KUL), dr Adam Kopek (Społeczna Akademia Nauk KUL), Adam Mołodoch (INoRiPS KUL)
  14. *Pytajcie się o ścieżki odwieczne – o drogę, która jest najlepsza (Jr 6,16)* – Mariola, Piotr, Ireneusz Wołochowiczowie (Fundacja Misja Służby Rodzinie – Warszawa).
- Pozytywne informacje zwrotne płynące od uczestników konferencji dotyczyły zarówno usłyszanych treści, jak i sposobu ich przekazu oraz ciepłej, rodzinnej atmosfery całego spotkania. Dużą zasługą prelegentów była nie tylko przekazywana wiedza, ale także autentyczność świadectwa i widoczne zaangażowanie w służbę człowiekowi w aspekcie somatycznym, psychicznym i duchowym. Na pozytywną ocenę zasługuje integralność w ujmowaniu poszczególnych tematów i przystępna, bezpośrednia forma przekazu dowodząca łączenia teorii z praktyką życia.
- Piąta Międzynarodowa Konferencja z okazji Narodowego Dnia Życia i Dnia Świętości Życia zatytułowana *W trosce o zdrowie i życie człowieka* odbyła się 24 marca 2014 roku. To na niej właśnie postanowiono o umieszczeniu w tytule konferencji imienia ks. prof. Tadeusza Stycznia, upamiętniając w ten sposób jego dokonania dla krzewienia postawy *pro-life* na KUL-u. Wśród prelegentów i autorów plakatów znaleźli się Polacy z wielu ośrodków naukowych, Słowacy, Czesi, Litwini, przedstawiciele Białorusi, Hiszpanii, Belgii, specjaliści z zakresu medycyny, psychologii, teologii, pedagogiki, nauk o rodzinie, psychoprofilaktyki, znawcy zagadnień dotyczących ochrony zdrowia i obrony życia. Wśród zaproszonych mówców byli: ks. prof. Marian Machi-

nek, prof. dr hab. Bogdan Chazan, dr n. med. Elżbieta Puacz, prof. Mariusz Jędrzejko. Jako kierownik Katedry Psychofizjologii Małżeństwa i Rodziny, będącej głównym organizatorem konferencji, wprowadziłam w tematykę obrad i przedstawiłam historię dotychczasowych obchodów Narodowego Dnia Życia i Dnia Świętości Życia na KUL-u. Postawiłam też pytania, na które prelegenci starali się odpowiedzieć w czasie swych referatów: Kto chroni życia dziecka w łonie matki? Co teolog wie o życiu? Czy można troszczyć się o dziecko, którego jeszcze nie ma albo jeszcze nie widać? Diagnoza laboratoryjna – szansą życia czy wyrokiem śmierci? Czy psychika wymaga higieny? Czym zajmuje się psychoprofilaktyka i czy przyda się uczniom w szkole? Jak rodzina i Kościół służą zdrowiu i życiu? Zróżnicowana tematyka sesji posterowej dotyczyła wielu zagadnień związanych z psychospołeczną, medyczną i moralną diagnozą i terapią. Wspólnym czynnikiem przedstawionych plakatów była istotność sygnalizowanych treści dla ochrony zdrowia i życia człowieka. Wśród podjętych tematów były:

1. EFFECT OF MIND CONTENT ON GENE EXPRESION AND HEALT STATE – dr n. med. Danielus Serapinas (Mykolas Romeris University – Wilno, Lietuvos sveikatos mokslu universitetas, Medicinos akademija – Kowno – Litwa).

2. PSYCHOTERAPEUTYCZNA POMOC DLA OFIAR PRZEMOCY – Vitali Bułyga (Instytut Katechetyczny – Baranowicze – Białoruś).

3. WSPARCIE SPOŁECZNE MATEK CZYNNIKIEM RESILIENCE W FUNKCJONOWANIU CÓREK – mgr Beata Pękala, dr Elżbieta Napor (Uniwersytet Jana Długosza – Częstochowa), dr Silvia Dončevova (Univerzita sv. Cyrila a Metoda – Trnava – Słowacja).

4. THE PASTORAL CARE OF WOMAN’S IN CRISIS PREGNANCY: PROBLEMS AND POSSIBILITIES – prof. dr. Birute Obeleniene, lic. Aušrelė Krunglevičiūtė (Vytauto Didžiojo Universitetas – Kowno – Litwa).

5. BULLING AT SCHOOL: INVESTIGATING OF SCHOOL-BASED FACTORS – dr Gražina Čiuladienė (Mykolas Romeris University, Faculty of Social Policy, Department of Mediation – Wilno – Litwa).

6. W SIECI SIECI. PODMIOTOWE I SPOŁECZNE CZYNNIKI RYZYKA UZALEŻNIENIA OD INTERNETU – mgr Karolina Komsta (KUL); PhDr. Richard Kucharčík, PhD. (Teologická fakulta v Košiciach, Katolícka univerzita v Ružomberku – Słowacja)

7. OCHRONA PRAWA DO ŻYCIA WARUNKIEM ROZWOJU WSPÓŁCZESNEJ DEMOKRACJI – ks. dr hab. Jerzy Koperek, prof. KUL (KUL); dr Adam Kopek (Społeczna Akademia Nauk w Łodzi); PhDr. František Drozd, PhD. (Katolícka univerzita v Ružomberku – Słowacja).

8. BRONIĄC ŻYCIA POCZĘTYCH DZIECI – Polskie Stowarzyszenie Obrońców Życia Człowieka

9. SYNDROM OCALÉNCA – OSOBY OCALONEJ OD ABORCJI – Małgorzata Nowocien (studentka KUL), Marta Wrześniak (Universidade de Santiago de Compostela – Hiszpania).

10. NOWE MEDIA W OBRONIE POCZĘTEGO CZŁOWIEKA – mgr Aneta Scherer (KUL), mgr Anna Tylmann (KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN – Belgia).

Patronat medialny nad konferencją sprawowali: TV TRWAM, Radio Maryja, „Nasz Dziennik”, „Gość Niedzielny”, „Niedziela”. Honorowy patronat objął ks. arcybiskup Stanisław Budzik. Staraniem akustyka KUL-u Tomasza Charytanowicza referaty wygłoszone podczas konferencji w latach 2011-2014 zostały nagrane na płytach CD. Wsparcie z Archidiecezjalnego Funduszu Obrony Życia Człowieka umożliwiło zarówno organizację tej konferencji, jak i wydanie w Wydawnictwie KUL-u wygłoszonych podczas niej referatów wraz z innymi, interdyscyplinarnymi materiałami *pro-life*.

Następna konferencja pt. WIELCY OBRÓŃCY ŻYCIA planowana w dniu 23 marca 2015r. połączona zostanie z promocją dwóch prac zbiorowych opublikowanych przez Wydawnictwo KUL w serii Centrum Badań nad Rodziną, w wersji polskiej i angielskiej:

1. *Dziecko – problemy i potrzeby*
2. *W trosce o zdrowie i życie człowieka.*

Zarówno indywidualna, jak i społeczna wartość podejmowanej tematyki oraz interdyscyplinarność widoczna w jej przedstawianiu mogą być zachętą do udziału w tego typu konferencjach i do lektury opublikowanych dzieł.

URSZULA DUDZIAK³

RELACJA Z KONFERENCJI *CHRYSTUS PASCHY* (Bydgoszcz, 9 maja 2014)

Ścisła współpraca między Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu a Papieskim Wydziałem Teologicznym we Wrocławiu od dawna owocuje wspólnie organizowanymi sympozjami. Stąd Wyższe Seminarium Duchowne w Bydgoszczy będące filią poznańskiego Uniwersytetu miało okazję gościć w swoich murach wybitnych teologów tychże placówek. Konferencja odbyła się 9 maja 2014 roku i przebiegała pod hasłem *Chrystus Paschy*.

Na wstępie gospodarz miejsca ks. bp Jan Tyrawa powitał przybyłych prelegentów i uczestników konferencji. W mowie powitalnej określił zasadnicze cele tego spotkania. Zaznaczył, że wbrew pozorom temat rozważań jest nowoczesny, gdyż łączy w sobie kilka traktatów teologicznych, takich jak: chrystologia, soteriologia, eschatologia i liturgika. Niedobór refleksji na te tematy widać zwłaszcza w dzisiejszym kontekście kulturowym, co potęguje kryzys współczesnej Europy. Stąd istotne wydają się rozmowy o „Chrystusie Paschy” i postrzeganie świata również w perspektywie tego, co niesie ze sobą teologia. Ksiądz biskup zaznaczył też, że właśnie dialog na tego typu tematy ubogaca człowieka i daje mu satysfakcję.

---

³ Urszula Dudziak, dr hab. prof. KUL – psycholog, teolog, doradca życia rodzinnego, instruktor naturalnego planowania rodziny, ministerialny rzeczoznawca podręczników wychowania do życia w rodzinie, autorka książek i artykułów poświęconych fizycznemu, psychicznemu i duchowemu zdrowiu człowieka, małżeństwa i rodziny.